

Kendelse

afsagt den 26. maj 2020

Sag nr. 2020-80-0459

[Klager]

mod

Journalisten

[Klager] har klaget til Pressenævnet over, at Journalisten har afvist hans anmodning om at anonymisere eller slette artiklen *"Borgmester føler sig ramt af småracisme"*, som blev bragt den 14. januar 2016 på Journalistens netavis journalisten.dk, idet han mener, at god presse-skik derved er tilsidesat.

1 Sagsfremstilling

Forud for offentliggørelsen

Forud for offentliggørelsen af den påklagede artikel delte [Politikeren] den 12. januar 2016 et opslag på sin offentlige Facebook-side. Af opslaget fremgår følgende:

"I dag blev jeg ufrivilligt kastet ind i en lettere spøjs diskussion om, hvor uintelligent jeg er. Lidt svært at reagere på sådan et tag. Men der er vist kun en ting at sige:

Kære [Klager] og [Person A].

Desværre er jeres diskussion på så højt et niveau, at min lave asiatiske IQ ikke kan følge med.

Mvh

[Politikeren] [sydkoreansk flag, *Pressenævnet*]"

Til Facebook-opslaget var indsat skærmbilleder af en kommentarsektion fra Facebook, hvoraf det fremgår, at [Klager] har skrevet følgende:

"Er hun i virkeligheden selv en racist, der forsøger at bekæmpe den hvide race?
Pyha, nej, det kan ikke passe."

[Person A] har kommenteret følgende til [Klager]s kommentar:

”En af mine venner påpegede, at det med hende er afgjort, om asiaters høje intelligens skyldes arv eller miljø :-D”

[Klager] har hertil svaret:

”;O) - ja, men husk, der skulle også intelligente mennesker i sving for at skabe en atombombe.”

[Klager] har videre skrevet:

”(PPS: Hold dette hemmeligt. Der var en dag en kommunikationsmedarbejder der ringede fra Københavns KOMmune og foreslog at jeg interviewede ... jeg sagde nej tak.”

[Person A] har herefter kommenteret:

”Du kunne ellers have vundet kaglingprisen.”

[Politikeren] har hertil svaret:

”Kære [Klager] og [Person A].
Jeres diskussion er på så højt et niveau, at min ringe asiatiske IQ slet ikke kan følge med.
Mvh [Politikeren]”

Den påklagede artikel

Journalisten bragte den 14. januar 2016 artiklen ”*Borgmester føler sig ramt af småracisme*” på Journalistens netavis journalisten.dk. Artiklen har følgende underrubrik:

”Kommunalpolitiker [Politikeren] kritiserer en Facebook-debat om hendes intelligens. BT-journalist siger, han lavede sjov, og slettede hurtigt opslaget og undskyldte.
»Det var noget, jeg skrev med en person, som jeg ikke kender, og det skulle forstås i humoristisk forstand«”

Af artiklen fremgår følgende:

”Den 12. januar havde [Klager], der er fast freelancer ved BT, en diskussion med en Facebook-ven på sin væg om Københavns beskæftigelses- og integrationsborgmester [Politikeren]. Blandt andet spørger [Klager], om hun i virkeligheden er ”en racist, der forsøger at bekæmpe den hvide race?”
Ifølge [Klager] var tråden blot en joke, som han ikke regnede med var en del af en offentlig diskussion.
»Jeg havde aldrig drømt om, at hun sad og kiggede med. Jeg havde ikke hornbrillen på, og jeg så ikke, at hendes navn blev tagget i det. Det var noget, jeg skrev med en

person, som jeg ikke kender, og det skulle forstås i humoristisk forstand. Det var bare noget sjov og ballade, som jeg slettede straks efter,« siger han til Journalisten. Men i kommunalpolitiker [Politikeren]s øjne var der tale om hverdagsracisme.

»Jeg er vant til at få rigtigt mange småracistiske og meget racistiske ting smidt i hovedet. Hvis jeg skal være helt ærlig, så er det ikke rart,« siger hun.

Hun replicerede derfor i tråden, som hun var blevet tagget i, med følgende besked: »Jeres diskussion er på så højt et niveau, at min ringe asiatiske IQ slet ikke kan følge med.»

På Facebook skriver hun i et opslag: »I dag blev jeg ufrivilligt kastet ind i en lettere spøjss diskussion om, hvor uintelligent jeg er. Lidt svært at reagere...»

Efterfølgende – og efter denne artikel er publiceret – har hun uddybet i en Facebook-debat:

»Jeg oplever, at dine bemærkninger om mig er et udtryk for »hverdagsracisme». Jeg anklager dig ikke for at være racist og har aldrig gjort det. Men jeg opfatter dine ord og din relativt voldsomme kritik af mig som (små)racistisk.»

Kritiserer afvisning af interview

I [Politikeren]s optik var det mest kritisable ved tråden dog, at [Klager] skrev, at han tidligere havde takket nej til et interview med hende. Det gjorde han med ordene: »PPS: Hold dette hemmeligt: Der var en dag en kommunikationsmedarbejder, der ringede fra Københavns Kommune og foreslog at jeg interviewede... jeg sagde nej tak.»

[Politikeren] mener, at [Klager] her blander sine personlige holdninger ind i sit arbejde:

»Problemet med den her sag er, at han ikke har villet interviewe mig på grund af hans holdning til mig personligt. Det kan jeg godt forstå, at andre journalister bliver fortørnet over, for det må i min optik aldrig ske,« siger hun.

Ifølge [Klager] har [Politikeren] dog misforstået, hvorfor han ikke ville interviewe hende.

»Der er jo flere, der byder sig til, men på en avis som BT skal det være interessant på landsplan. Det her er 10 år siden, det må have været, da hun lige kom ind.«

Af tråden ser det jo ud til, at man skal forstå det sådan, at du sagde nej, fordi hun er dum – men det er ikke rigtigt?

»Jeg vil ikke besvare det spørgsmål. Det er noget mærkeligt noget. Hun var ikke interessant for BT, eftersom hun er lokalpolitiker.«

Så det har ikke noget at gøre med tråden og den diskurs, der er om hende derinde?

»Der har været fire kommentarer om hende derinde. Helt ærligt, så meget suppe er der ikke at koge på det her. Jeg synes, det er ærgerligt, at en bodegasnak kan ende der. Det er mig, der har dummet mig. Sådan er det.«

Journalist: Som at skrive på en lokumsdør

[Klager] siger, at han ikke mente det, han skrev om [Politikeren]s intelligens i tråden. Det skulle forstås som ironi, forklarer han.

»Jeg mener ikke, at hun er uintelligent. Jeg troede ikke i min vildeste fantasi, at personen, jeg skrev med, ville være venner med [Politikeren] og altså tage hende i det, så det også var på hendes væg. Nogle gange skriver jeg ting, jeg synes er sjove, som

jeg sletter igen. Dette her harmende pinligt og dødirriterende. Det svarer til, når folk skriver på en lokumsdør eller taler halvt i fuldskab på en bodega,« siger han.

[Klager] afviser også at have gjort sig skyldig i racisme. På [Politikeren]s Facebook-side har han – efter denne artikel blev publiceret – i debat med hende skrevet:

”Jeg står ved at have skrevet dumme og grove kommentarer, men ikke at have optrådt negativt, racistisk overfor dig.”

BT-journalisten har sidenhen talt med [Politikeren] og siger, at han har undskyldt personligt over for hende. [Politikeren] bekræfter, at de har talt sammen, men har en lidt anden opfattelse af forløbet:

»Jeg kunne høre på ham, at det var meget alvorligt for ham, og at han var ked af, at han selv var i knibe,« siger [Politikeren] om samtalen og fortsætter:

»Han brugte meget tid på at forklare, at det var torskedumt, det han havde gjort. Jeg tror på, at han er oprigtigt ked af, at han har skrevet det offentligt om mig. Men jeg oplevede ikke en undskyldning for de ting, han har sagt om mig. Jeg oplever mere, at han mener, jeg burde kunne se, at det var en joke.«

»*Det handler om troværdighed*«

I første omgang var [Politikeren] ikke klar over, at [Klager] var journalist. Derfor havde hun ikke regnet med, at særligt mange ville interessere sig for hendes svar på opslaget. Men ifølge hende er debatten vigtig at tage, særligt når [Klager] skriver fast for BT.

»Det handler om troværdighed for et landsdækkende medie,« siger hun og tilføjer:

»Det er blevet en generel tendens i Danmark, at vi tager for let på den slags. Det er også det, han giver udtryk for i telefonen over for mig. I undskyldningen ligger der, at det er mig, der bliver forarget og er nærtagende. Det er ofret, den er gal med, når det bare er en joke.«

Ville du have noget imod, at han engang interviewede dig?

»Jeg ville ikke have noget imod det, og jeg sagde også til ham, at jeg gerne ville snakkes ved om det, hvis han havde en anledning til det. Jeg bærer ikke nag, og jeg har ikke som sådan noget grundlag for at sige nej. Men det kunne blive svært for ham at være objektiv, fordi han ikke må være hverken ekstra streng eller flink over for mig.«

Journalist vil fortsætte på BT

[Klager] mener ikke, at kommentarerne betyder, at han ikke bør kunne interviewe politikere.

»Jeg har interviewet langt over fem hundrede mennesker og de er alle altid parat til at blive interviewet igen, fordi de har ret til at læse deres tekst og rette misforståelser,« siger han og uddyber:

»Min eneste og vigtigste opgave som journalist, er at lade de personer, jeg taler med, få deres ord frem, uanset om jeg er enig med dem eller ej. Jeg har interviewet folk fra Enhedslisten, Alternativet, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og også Radikale Venstre. Derfor skal man her skelne mellem bodega-snak og mit professionelle arbejde.«

Så det her vil ikke skade din troværdighed?

»Jeg er blevet ringet op af min chef på BT, som siger, at det er uheldigt, men at sagen efter min undskyldning er afsluttet. Det er jeg enig i,« siger han og tilføjer:

»At jeg ikke altid er enig med hende, er ligegyldigt. Man skal behandle andre mennesker med respekt,« siger han.

Du siger, at du ikke altid er enig med hende. Så det her er ikke, fordi du er politisk uenig med hende?

»Jeg interviewer folk fra hele spektret, og jeg er stort set uenig med dem alle. Men det er ligegyldigt. Min mission er med respekt og ordentlighed at bringe det, de siger, videre. Jeg har ingen interesse i at påvirke noget som helst,« siger [Klager].»

Af noter til artiklen fremgår med kursiv, at artiklen kl. 11.57 blev præciseret, idet artiklens oprindelige overskrift *”Borgmester anklager journalist for racisme”* blev nedtonet, og at artiklen kl. 15.15 blev opdateret med tilføjelse fra omtalte Facebook-debat, som både [Klager] og [Politikeren] deltog i efter offentliggørelsen af artiklen, for at sikre flere nuancer fra begge sider. Det fremgår endvidere, at artiklen blev opdateret den 14. februar 2020 med nyt link til Facebook-debatten, idet det tidligere link ikke længere var tilgængeligt.

Den 5. februar 2020 rettede [Klager] henvendelse til Journalisten med anmodning om anonymisering eller sletning af artiklen. Journalisten afviste samme dag [Klager]s anmodning. [Klager]s klage over Journalistens afvisning er modtaget i Pressenævnet den 6. februar 2020.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Sletning – punkt B.8

[Klager] har anført, at Journalisten har afvist hans anmodning om at anonymisere eller slette artiklen.

Artiklen har sat [Klager] i forbindelse ”småracisme”, hvilket er injurierende og uden dækning i artiklen. Hertil kommer, at bevismaterialet ”the smoking gun” for artiklen ikke er tilgængeligt – det skærmbillede, som frikender [Klager], men som belaster en anden person, [Person A]. Det svarer til, at en skjult kameraoptagelse eller en vigtig mail var væk. Det er således indlysende, at den hadefulde omtale af [Klager] skal fjernes, og at Journalisten skal bringe en undskyldning.

[Klager] har endvidere anført, at der er en væsentlig detalje, som fejlagtigt ikke fremgår af artiklen. Efter [Klager]s chef henvendte sig til [Klager] og fortalte, at situationen var uheldig, ringede [Klager] selv til [Politikeren] og undskyldte, hvorefter de sammen aftalte et interview. Det fik Journalistens journalist [Journalisten] dog efterfølgende ødelagt med den påklagede artikel, og [Politikeren] kontaktede selv Journalisten for at få ændret overskriften. [Politikeren] har også skrevet, at hun ikke mener, at [Klager] er racistisk, hvilket gør det endnu mere indlysende, at artiklen aldrig skulle have været trykt. [Klager] har bemærket, at det pludselig er lykkedes for Journalistens nye redaktør at finde ordvekslingen fra Facebook, selv om han jo ellers ikke mente den var nødvendig.

[Klager] har oplyst, at Journalisten stadig ikke har forstået, at [Klager] troede, at han havde en privat samtale på Facebook, ikke en offentlig. Journalistens forsøg på karaktermord over for [Klager] og den vanærende omtale er således uforståeligt.

Et medlemsblad bør udkomme på tryk til medlemmerne, så det kan smides ud efter læsning, eller skulle findes på nettet for medlemmerne via login.

[Klager] er stoppet som skrivende journalist ikke mindst på grund af artiklen. Han forsøger nu uden større held at skabe sig en karriere på anden vis.

2.2 Journalistens synspunkter

Sletning – punkt B.8

Journalisten har afvist at anonymisere eller slette artiklen.

Journalisten har oplyst, at artiklen kort fortalt handler om en debatråd, som [Klager] havde med [Person A] på Facebook. [Klager] spurgte blandt andet om, hvorvidt [Politikeren] er ”en racist, der forsøger at bekæmpe den hvide race. Pyha, nej, det kan ikke passe.”

[Politikeren] har herefter givet et interview til Journalisten om sagen og skrev følgende til [Klager] på Facebook:

”Jeg oplever, at dine bemærkninger om mig er et udtryk for ”hverdagsracisme”. Jeg anklager dig ikke for at være racist og har aldrig gjort det. Men jeg opfatter dine ord og din relativt voldsomme kritik af mig som (små)racistisk.”

Journalisten har anført, at hovedpunkterne i Facebook-opslaget er korrekt gengivet i artiklen. Journalisten har for eksempel refereret [Politikeren] for at skrive til [Klager]. Journalisten har derfor afvist, at der ikke er dækning for at bruge ordet ”småracistisk”. Det er ikke Journalisten, der betegner [Klager]s udsagn ”småracistiske”, men [Politikeren]s eget udsagn, som er gengivet i artiklen.

I artiklen har [Klager] forklaret til Journalisten, at han i sin vildeste fantasi ikke havde regnet med, at [Politikeren] ville opdage meningsudvekslingen på Facebook. [Klager] kalder kommentarerne for grove og dumme. Han har personligt undskyldt over for [Politikeren]. Ifølge [Politikeren] er det mest kritisable ved tråden, at [Klager] skrev på Facebook, at han som journalist tidligere havde takket nej til et interview med hende.

Journalisten valgte at bringe artiklen, fordi [Klager] blandede sit daværende arbejde på BT ind i debatten på Facebook. [Klager] blev efterfølgende irrettesat af sin chef på BT, og han prøvede at ”gyde olie på vandene” ved på Facebook at tilbyde [Politikeren] et interview til en interviewserie, som han dengang lavede for BT:

”... Og i øvrigt håber jeg, vi kan finde ud af et interview i min serie om cirka en måned. VH [Klager].”

[Klager] ønsker, at artiklen skal slettes, fordi et link til [Politikeren]s Facebook-opslag, som indeholdt et skærmbillede af [Klager]s og [Person A]s debat, er forsvundet fra artiklen. Opslaget gør ikke hverken fra eller til i forhold til [Klager]s klage, da de vigtigste pointer i opslaget er nævnt udførligt i artikelteksten. Journalisten har bemærket, at Facebook-opslaget fortsat er tilgængeligt på [Politikeren]s Facebook-side.

Der findes med andre ord ikke et skærmbillede, der frikender [Klager], ej heller ”bevismateriale”, som peger i en anden retning end teksten i artiklen.

Journalisten har endelig oplyst, at klagen til Pressenævnet har givet Journalisten anledning til at finde linket til [Politikeren]s Facebook-opslag og lægge det ind i artiklen igen. Det er ikke med formål at imødekomme [Klager]s klage til Pressenævnet, men fordi Journalisten lige så godt kan henvise til det oprindelige opslag, nu hvor de har adgang til det. Der er derudover intet grundlag for [Klager]s klage, som jo netop tog udgangspunkt i, at artiklen skulle slettes, fordi det omtalte link ikke var tilgængeligt.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Jørn Mikkelsen, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

Kompetence

Pressenævnet bemærker, at spørgsmålet om, hvorvidt forhold er injurierende (efter straffeloven), hører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence. Nævnet har alene kompetence til at tage stilling til, hvorvidt der er tale om krænkende oplysninger efter de vejledende regler om god presseskik.

God presseskik

Sletning – punkt B.8

[Klager] har klaget over, at Journalisten har afvist hans anmodning om at få slettet den påklagede artikel.

Generelt om punkt B.8

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, som er offentliggjort i digitale medier, ofte vil være tilgængelige længe efter, at de er publiceret. Efter anmodning til mediet kan tilgængeligheden af sådanne tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt, jf. punkt B.8.

Medier kan afindeksere, dvs. ændre instruksene til søgemaskiner, så søgemaskiner ophører med at henvise til artiklen, anonymisere, dvs. ændre i artikelteksten så eksempelvis et personnavn anonymiseres, eller helt afpublicere en artikel, dvs. fjerne artiklen fra hjemmesiden.

Det er nævnets opfattelse, at anvendelse af B.8 i de vejledende regler og muligheden for at meddele et medie kritik for ikke at imødekomme en anmodning om afindeksering, anonymisering eller afpublicering som udgangspunkt kun bør anvendes, når der er tale om oplysninger, som er særligt belastende for den person, der er omtalt.

Den konkrete sag

Artiklen omhandler en Facebook-debat, hvor [Klager] havde udtalt sig kritisk om tidligere kommunalpolitiker, [Politikeren]. Artiklen indeholder endvidere et link til et Facebook-opslag med skærmbilleder af den uddybende Facebook-debat.

Det er Pressenævnets opfattelse, at artiklen fra 2016 på Journalistens netavis journalisten.dk ikke indeholder oplysninger, som må anses for følsomme eller private i en sådan grad, at de er særligt belastende for [Klager]. Det forhold, at linket til den omtalte debat på Facebook, som artiklen omhandler, i en periode ikke måtte have været tilgængeligt, kan ikke føre til en ændret vurdering. Nævnet udtaler derfor ikke kritik af Journalisten for ikke at have anonymiseret eller slettet artiklen på journalisten.dk.